

FIRLEJ ZAPRASZA!

Raport z diagnozy potencjału kulturotwórczego osiedli: Grabiszyn-Grabiszyniek, Gajowice, Przedmieście Świdnickie.

Raport został przygotowany na podstawie diagnozy lokalnej przeprowadzonej w ramach projektu „Firlej zaprasza!” realizowanego przez Ośrodek Działań Artystycznych Firlej we Wrocławiu, współfinansowanego przez Narodowe Centrum Kultury w ramach Programu „Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2017”.

1. Wstęp

Firlej zaprasza! to projekt na polegający na aktywnym zaangażowaniu mieszkańców osiedli sąsiadujących z ośrodkiem w tworzenie lokalnej oferty kulturalnej na tym osiedlu. Poprzez realizację poniższych działań Firlej stanie się niejako rzecznikiem mieszkańców dzielnicy w ważnej dla nich sprawie - braku oferty kulturalnej/edukacyjnej, która byłaby dostępna "za rogiem", adresowana do mieszkańców sąsiadujących z Ośrodkiem osiedli. W ramach projektu nawiązaliśmy partnerstwa lokalne, przeprowadziliśmy diagnozę potrzeb kulturalnych na naszym osiedlu oraz zorganizowaliśmy konkurs na inicjatywy lokalne aktywizujące jego mieszkańców.

Celem projektu jest nawiązanie przez ODA Firlej bliskich relacji z mieszkańcami wrocławskiego osiedla Grabiszyn-Grabiszyniek i sąsiadujących osiedli. Poprzez nasze działania chcemy wesprzeć potrzeby i aspiracje mieszkańców, stając się rozpoznawalnym i ważnym członkiem naszej lokalnej społeczności.

2. Informacje o ODA Firlej

Organizator projektu Ośrodek Działań Artystycznych "Firlej" to miejska jednostka kultury Wrocławia, organizująca cenione przez publiczność z całej Polski koncerty jazzowe, rockowe, muzyki alternatywnej i elektronicznej. Założeniem menedżerów było wyjście poza ramy lokalnej placówki kulturalnej. Określona została wizja działalności, skoncentrowanie na byciu zawsze "o krok przed innymi". Doświadczenie i odważne plany spowodowały, że Firlej stał się jedną z najbardziej rozpoznawalnych marek na rynku polskich klubów muzycznych. Ośrodek zyskał popularność również za granicą, do czego przyczyniła się produkcja festiwali o zasięgu międzynarodowym: realizowany na Ukrainie UA/PL Alternative Music Meetings (dzisiaj pod nazwą Art. Meetings) oraz wrocławski Asymmetry Festival. Poprzez skrupulatny dobór unikatowego repertuaru, śledzenie trendów w rozwoju kultury, Firlej jest obecnie mekką dla fanów muzyki awangardowej, szczególnie z obszaru free jazzu i eksperymentalnego rocka. W koncertach organizowanych przez klub, uczestni-

czy publiczność zarówno z całej Polski, jak i z sąsiednich państw. Działalność ODA Firlej, w połączeniu z realizowaną misją, stanowi o jego niepowtarzalności. Ośrodek i jego propozycje dostrzegane są przez dolnośląskie i ogólnopolskie media. W grudniu 2008 roku, Firlej otrzymał certyfikat "Kulturalnego Miejsca", wydawany przez tygodnik "Przekrój". Firlej, na co dzień realizujący działania z zakresu upowszechniania kultury, specjalizujący się w działaniach kulturalnych o charakterze międzynarodowym, takimi projektami jak „Wrocławskie Spotkania Cyfrowe. Wirtualne wycieczki do świata sztuki” czy " Muzyczna Akademia Firleja" otwiera się bardziej na sprawy społeczne i kontynuuje swoją działalność skierowaną do lokalnej społeczności.

3. Obszar diagnozy

Już na samym początku przeprowadzania spotkań informacyjno-organizacyjnych okazało się, że specyficzne położenie ODA Firlej (w miarę blisko centrum miasta) skupia lokalną społeczność z obszaru kilku osiedli. Diagnoza lokalna obejmowała więc teren osiedli skupionych wokół Ośrodka. Są to: Przedmieście Świdnickie, Grabiszyn-Grabiszyniek, Gajowice.

4. Uczestnicy diagnozy

Uczestnikami działań przeprowadzonych w ramach diagnozy byli mieszkańcy osiedli: Przedmieście Świdnickie, Grabiszyn-Grabiszyniek, Gajowice. Skierowaliśmy otwarte zaproszenie do mieszkańców (plakaty, strona internetowa, informacje w lokalnych mediach). Prowadziliśmy również akcję informacyjną wśród różnego rodzaju podmiotów działających na naszym osiedlu (mailing, telefony, spotkania) dzięki czemu w proces diagnozy zaangażowało się liczne grono organizacji i instytucji, w tym: Biblioteka Miejska – filie nr XVIII oraz VI; Dolnośląskie Stowarzyszenie Aktywnej Rehabilitacji "Art"; Klub Seniora Gajowice; Klub Seniora Podwale; Rada Osiedla Gajowice; Rada Osiedla Grabiszyn-Grabiszyniek; Rada Osiedla Przedmieście Świdnickie; SM Cichy Kącik; SM Metalowiec; Stacja Dizajn; Przestrzeń Kreatywna Tony; Szkoła Muzyki Nowoczesnej; Mała Uczelnia; Liceum Ogólnokształcące nr XVII; Szkoła Podstawowa nr 82; Przestrzeń Otwarta; Dwie Lampy; Akademickie Klub Realizatorów Filmowych "Fosa".

W poszczególnych działaniach przeprowadzonych w ramach diagnozy uczestniczyło:

- **Kawiarenka społeczna (4 spotkania) - 50osób**

- **Warsztaty kreatywne - 11 osób**
- **Ankieta uliczna - 30 osób**

5. Opis przeprowadzonych działań

- **Cykl spotkań osiedlowych „Poznajmy się”.** W ramach przeprowadzonej diagnozy odbyły się 4 spotkania stolikowe (w formie kawiarenki społecznej) w siedzibie ODA Firlej:

SPOTKANIE 1

Na pierwszym spotkaniu osiedlowym udało nam się wyznaczyć najczęściej uczęszczane trasy na terenie osiedli przylegających do Firleja, przybliżyliśmy sobie nasze historie związane z pobliskim terenem, podjęliśmy próbę wyszukania osiedlowych działaczy oraz odpowiedzieliśmy na pytanie w jaki sposób korzystam z kultury.

SPOTKANIE 2

Podczas drugiego spotkania pytaliśmy o konkretne pomysły na wydarzenia, w których mieszkańcy chcieliby uczestniczyć na swoich osiedlach i takie, w które chętnie by się angażowali. Rozmawialiśmy również o przyczynach, dla których mieszkańcy nie korzystają z aktualnej oferty ODA Firlej.

SPOTKANIE 3 i SPOTKANIE 4 służyły wspólnemu wypracowaniu zasad konkursu na inicjatywy lokalne. W zespołach roboczych konstruowaliśmy ramy regulaminu, wniosku oraz rozmawialiśmy o tym, jaki charakter powinny mieć inicjatywy zgłaszane na konkurs.

- **Warsztaty kreatywne dla osiedlowych liderów i aktywistów.** W ramach projektu zorganizowaliśmy dwudniowe warsztaty dla osób zainteresowanych realizacją własnych inicjatyw lokalnych. Podczas warsztatów uczestnicy otrzymali praktyczne wskazówki, jak zaplanować i zrealizować projekt oraz jak dostosować ofertę do odbiorców. Podczas warsztatów uczestnicy otrzymali wiedzę i konkretne narzędzia, przydatne, nie tylko do realizacji inicjatyw w ramach niniejszego programu, ale w regularnej działalności.
- **Ankieta uliczna.** Nasi animatorzy rozmawiali z przechodniami w bezpośredniej okolicy.

Metoda badania: wywiad bezpośredni.

Ilość i rodzaj pytań: 5 pytań otwartych.

Treść pytań:

1. Jakie jest Pana/Pani ulubione miejsce na osiedlach sąsiadujących z Firlejem?
2. Czy Pana/Pani zdaniem na osiedlach sąsiadujących z Firlejem występują miejsca niebezpieczne?
3. Czy spędza Pan/Pani wolny czas na osiedlach sąsiadujących z Firlejem? Jeżeli tak w jaki sposób?
4. Czy korzysta Pan/Pani z oferty kulturalnej dostępnej na osiedlach sąsiadujących z Firlejem?
5. Czego brakuje na osiedlach sąsiadujących z Firlejem?
6. Czy korzysta Pan/Pani z oferty kulturalnej Klubu Firlej?

6. Najważniejsze rekomendacje od uczestników diagnozy

Poniżej zamieszczamy odpowiedzi udzielane przez uczestników wyżej wymienionych działań:

• Gdzie spędzam czas na osiedlu?

- Plac zabaw przy ul. Pereca
- Park przy ul. Grabiszyńskiej
- Parczek przy ul. Skwierzyńskiej
- Górka „Pafawag”
- Wzgórze Gajowickie
- Klub Fitness przy ul. Skwierzyńskiej
- Biblioteka na ulicach: Lwowskiej i Grabiszyńskiej
- Punkt widokowy Sky Tower
- Nasyp Kolejowy
- Rodzinne Ogrody Działkowe PLON
- Pizzerie i restauracje: Appetito (ul. Lwowska), Tutti Santi (aleja Hallera), Projekt Pizza (ul. Gajowicka)
- Centrum Jogi i Fizjoterapii (pl. Pereca)
- Plac przy Centrum Historii Zajeźdźnia
- Przestrzeń otwarta (ul. Grabiszyńska)
- Centrum Inicjatyw Artystycznych (ul. Tęczowa)
- Przestrzeń Kreatywna TONY
- Ośrodek Działań Artystycznych Firlej
- Klub Seniora (ul. Lwowska)

- **Gdzie korzystam z kultury w mieście?**

- Dolnośląskie Centrum Filmowe
- Kino Nowe Horyzonty
- Narodowe Forum Muzyki
- Teatr Polski
- Teatr Capitol
- Teatr Ad Spectatores
- Opera Wrocławska
- Galerie Miejskie
- Akademia Muzyczna
- CS Impart
- BWA
- Hala Stulecia
- Klub UFF
- CK Zamek (Leśnica)
- Klub Das Lokal
- PANATO (warsztaty rzemiosła, decoupage, sitodruk)
- Vertigo Jazz Club
- Klub Muzyki i Literatury

- **Czego brakuje w ofercie kulturalnej na naszym osiedlu:**

- kół zainteresowań dla młodzieży
- rozrywek dla najmłodszych
- miejsc, w których można aktywnie spędzić czas
- kameralnych miejsc spotkań
- zajęć dedykowanych seniorom
- dobrze zagospodarowanej przestrzeni w parkach np. nowe place zabaw
- dostępu do darmowej kultury na osiedlu
- warsztatów rodzinnych
- otwartych koncertów dla wszystkich
- spotkań dla dzieci np. wspólne oglądanie bajek
- przestrzeni dla kultury, lokalnych twórców

- warsztatów integracyjnych
- spotkań tematycznych
- spotkań literackich np. warsztaty twórczego pisania
- teatru offowego
- weekendowych imprez otwartych
- kawiarenek
- festynów ulicznych
- klubu brydżowego
- osiedlowych rozgrywek szachowych

• **W jakich wydarzeniach organizowanych na osiedlu brałem udział.**

- Osiedlowa wyprzedaż garażowa (Rada Osiedla Grabiszynek)
- Festyn Osiedlowy przy Alei Pracy
- Kino Podwórkowe na Kruczej
- Festyn w parku (ul. Wróbla)
- Wyprzedaż garażowa na ul. Kasztanowej

• **Miejsca i wydarzenia, które mają dla mieszkańców wartość sentymentalną:**

- czwartki w Parku Grabiszyńskim
- targ przy ul. Jemiołowej
- lodowiska przy ul. Prostej
- Basen przeciwpożarowy (V LO)
- przedszkole żydowskie
- kawiarnia w DH Lotos
- wypożyczalnia kaset wideo przy Dworcu Świebodzkim
- poranki filmowe w Kinie Oko
- potańcówki w Firleju
- lato w mieście dla dzieci
- festyn na ul. Lwowskiej
- schody na ul. Lubuskiej
- księgarnia przy pl. Legionów

- **Miejsca na osiedlu, które dobrze się kojarzą:**

- ul. Lwowska
- pl. Pereca
- Plac przy Centrum Historii Zajezdnia
- ul. Różana - Dom Kultury Bakara
- Budka z lodami przy ul. Lwowskiej
- pl. Powstańców
- Podwale

- **Miejsca na osiedlu, które kojarzą się źle:**

- Szkieletor (niedokończony parking)
- Lombard przy ul. Grabiszyńskiej
- Sklep monopolowy przy ul. Grabiszyńskiej
- Żabka przy ul. Tęczowej
- Tył stadionu WKS Śląsk

- **Pomysły na wydarzenia kulturalne na osiedlu:**

- stoiska z rękodziełem – prezentujemy ludzi i artystów z osiedla
- turniej tenisa stołowego
- spotkania z ciekawymi ludźmi z osiedla
- wystawa zdjęć – historia ODA Firlej
- występy dzieci ze szkół i przedszkoli z osiedla
- na miesiąc/weekend ODA Firlej zamienia się w squat
- cykl spotkań – 30 znanych osobistości wrocławskiej kultury
- wystawa twórczości ludzi z osiedla/okolicy
- wystawa multimedialna o historii Firleja
- spacer z przewodnikiem po okolicy
- warsztaty zakończone występem kabaretowym – z udziałem mieszkańców
- występy wrocławskich grup kabaretowych
- turniej bingo z nagrodami
- konkurs na wiersz o Firleju
- akcja zbierania od mieszkańców informacji o Firleju

- mam talent dla dzieci
- teatrzyk kukiełkowy dla dzieci
- wspólny obraz (wielki format) każdy chętny coś domalowuje
- koncerty okolicznościowe w podwórkach (poprzedzające event jubileuszowy)
- wieczór wspomnień o Firleju i osiedlu
- realizacja i pokaz filmu o Firleju
- swap osiedlowy
- zaproszenie różnych artystów, aby stworzyli okolicznościowe prace/instalacje
- przegląd prasy o Firleju z różnych lat, np. w postaci wystawy
- spacer fotograficzny z wystawą (2 lampy chętnie zorganizują)
- odbitki dłoni w gipsie
- wycieczka do pobliskiego parku, animacje dla dzieci
- osiedlowa żywa biblioteka
- warsztaty kreatywne dla mieszkańców/lub prowadzone przez mieszkańców
- otwarta scena w kawiarni / jam session
- beat session
- planszówki, pingpong szachy, brydż, poker – spotkania cykliczne
- przegląd osiedlowych/lokalnych grup muzycznych
- spotkania dla seniorów i dzieci
- poranki filmowe
- spotkania ze sławnymi ludźmi / spotkania z ciekawymi ludźmi
- warsztaty z produkcji muzycznej
- spotkania z ciekawymi ludźmi
- mikrofon dla wszystkich – zapraszanie ciekawych osób z osiedla
- orkiestra osiedlowa
- wystawy
- festiwal starej muzyki elektronicznej
- śniadania w firleju
- warsztaty kulinarne
- koncerty dla dzieci
- koncerty międzypokoleniowe – dziadkowie-rodzice- dzieci
- retrościana – wystawa zdjęć mieszkańców
- fajfy – potańcówki, dancingi o 17 / potańcówki /
- ściana do zagospodarowania przy ul. Lwowskiej/Pereca – Szczepcio i Tońcio

- duże szachy na boisku, w parku
- taniec towarzyski dla dzieci
- warsztaty radiowe dla dzieci i młodzieży (nauka realizacji dźwięku, dziennikarstwa, fotografii)
- międzypokoleniowe warsztaty recyklingowe – drugie życie przedmiotów
- forum społeczne – znajdowanie problemów i wspólne ich rozwiązywanie
- warsztaty filmowe dla wszystkich
- potańcówki
- karaoke
- spotkania z pisarzami dla dzieci
- wystawa starych komputerów
- warsztaty ceramiczne (stacja design)
- warsztaty świąteczne – zajacek
- teatr na płocie
- przystanek firlej (akcja grania na przystanku)
- warsztaty – elektronarzędzia – majsterkowanie
- muzyczna masa krytyczna
- warsztaty fotograficzne
- spotkania z muzykami, aktorami, dla dzieci
- bal przebierańców
- opieka dla dzieci podczas wydarzeń
- festyn uliczny dla sąsiadów
- warsztaty arte terapeutyczne, warsztaty przeciwko wykluczeniu psychicznemu
- teatry dla dzieci
- Firlej czynny do późna – miejsce spotkań otwarte o stałych godzinach wieczornych.

• **Czy są jakieś powody, dla których nie korzystasz z oferty ODA Firlej**

- brak informacji o ofercie, nieznanomość aktualnej oferty, słaba lub nieadekwatna promocja
- brak koncertów i innych działań dla ludzi dojrzałych i dzieci
- brak zróżnicowanej oferty
- wrażenie, że nic się nie dzieje
- słabe social media, niewystarczająca promocja, brak wspólnej marki
- strona WWW nieatrakcyjna, nieciekawa strona graficzna
- mała oferta warsztatowa (dla różnych grup wiekowych)

- mało informacji o Firleju (na FB i na www)
- martwe miejsce
- płatne, imprezy – drogie bilety
- brak zajęć dodatkowych – okołokulturalnych np.: szachy, oglądanie ważnych
- sportowych wydarzeń na dużym ekranie, joga, zumba
- brak dobrego dojazdu – szczególnie rowerem
- brak możliwości przyjscia z dziećmi, brak propozycji spędzania wspólnego czasu

7. Podsumowanie

Tym, co powtarzało się najczęściej w wypowiedziach uczestników przeprowadzonych działań, to brak niskobudżetowej, przystępnej oferty kulturalnej dostępnej lokalnie na naszym osiedlu, adresowanej do jego mieszkańców. Mieszkańcy chętnie korzystają z kultury wysokiej w ramach oferty kulturalnej w centrum miasta, nie widzą więc potrzeby powielania tego typu oferty na osiedlu, oczekują za to wydarzeń o charakterze integracyjnym, niskobudżetowych, cyklicznych, pozwalających na nawiązywanie relacji i integrację oraz na rozwijanie własnych twórczych pasji i dzielenie się nimi z sąsiadami.

Zaangażowanie lokalnych podmiotów w działania przeprowadzone w ramach diagnozy oraz atmosfera i przebieg poszczególnych spotkań wskazują wyraźnie na duży potencjał i doskonałe warunki do tworzenia lokalnych partnerstw i kooperacji, w których ODA Firlej ma szansę pełnić rolę „punktu kontaktowego” pomiędzy mieszkańcami pobliskich osiedli a organizacjami, instytucjami i osobami chcącymi realizować działania kulturalne na tym obszarze.

Mieszkańcy chcieliby na osiedlu inicjatyw, których celem będzie:

- integracja mieszkańców
- angażowanie różnych grup wiekowych
- budowanie poczucia lokalnej wspólnoty
- inicjowanie lokalnych partnerstw
- aktywizacja twórcza i społeczna mieszkańców
- odwoływanie się do wspólnych wartości, lokalnej historii i kolorytu
- wykorzystywanie ciekawych miejsc na obszarze osiedla.
- stworzenie imprez cyklicznych, które pozwolą na regularne uczestniczenie w kulturze